

วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นพยาบาลผู้เทียบเท่าปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ สังกัดกอง โรงพยาบาลภูมิภาค กระทรวงสาธารณสุข ตัวอย่างประชากรเป็นพยาบาลซึ่งปฏิบัติงานในแผนกศัลยกรรม ปฏิบัติงานวันละ 8 ชั่วโมง จำนวน 30 คนและเป็นพยาบาลซึ่งปฏิบัติงานวันละ 10 ชั่วโมง จำนวน 30 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 60 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินผลความพึงพอใจในงานของ ทีมศัลยกรรมทรวงอก ได้สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2516 และได้รับปรับปรุงแก้ไขลักษณะคำพูดเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ แล้วได้นำแบบสอบถามไป (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีลักษณะเหมือนประชากรจริงที่โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ ภายใต้การแนะนำช่วยเหลือของอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ลักษณะแบบสอบถามพอสรุปได้ดังนี้

แบบสอบถามเป็นแบบสำรวจความพึงพอใจในหน่วยงาน ความพึงพอใจในลักษณะงาน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความพึงพอใจในสิ่งแวดล้อม

1. แบบสอบถามเป็นแบบสำรวจความพึงพอใจในหน่วยงานของพยาบาลที่ปฏิบัติงานอยู่ในแผนกศัลยกรรมของโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งประกอบด้วยแบบสอบถาม 17 ข้อรายการ

2. แบบสำรวจความพึงพอใจจากลักษณะงานของพยาบาลที่ปฏิบัติงานอยู่ในแผนกศัลยกรรม

ซึ่งประกอบด้วยแบบสอบถาม 18 ข้อรายการ ท่อสรุปเกี่ยวกับความพึงพอใจ จากลักษณะงานได้ ดังนี้คือ ในหน่วยงานมีเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอและอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้การได้หรือไม่ ลักษณะของหน่วยมีส่วนช่วยให้การปฏิบัติงานสะดวกและรวดเร็ว ปฏิบัติงานพอใจในการนี้เทศงานภายในหน่วยงาน ภายในหน่วยงานมีการชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ งานมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ในหน่วยงานมีการส่งเสริมในเรื่องการศึกษาต่อ หน่วยงานให้โอกาสควบคุมดูแลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ระดับผู้ช่วยพยาบาล งานในความรับผิดชอบมีปริมาณงานเหมาะสม การปฏิบัติงานปลอดภัยจากการเสี่ยงอันตรายต่อสุขภาพและชีวิต ลักษณะงานที่ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตประจำวันภายในครอบครัว มีความพอใจที่จะให้มีการหมุนเวียนเจ้าหน้าที่ภายในแผนก ชอบเขตความรับผิดชอบภายในหน่วยงานระบุไว้อย่างชัดเจน ในหน่วยงานทุกคนมีโอกาสได้ทำงานตรงความสามารถ บุคคลในหน่วยงานได้รับมอบอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างยุติธรรม ผลงานที่ปฏิบัติมีประสิทธิภาพ มีความพอใจเกี่ยวกับการจัดเวรที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ มีความพอใจในวิธีการมอบหมายงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้

3. แบบสำรวจเกี่ยวกับความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งประกอบด้วยแบบสอบถาม 17 ข้อรายการ ท่อสรุปได้คือ ผู้บังคับบัญชาเป็นกันเองกับลูกน้อง เมื่อได้รับความเดือดร้อนทั้งในเรื่องส่วนตัวหรือการงานได้รับความช่วยเหลือจากผู้บังคับบัญชาเสมอ มีความพอใจที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นมากกว่าที่จะทำงานคนเดียว สามารถที่จะทำงานร่วมกับแพทย์ได้เป็นอย่างดี ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ตรวจการเป็นไปอย่างดี ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ควบคุมแบบสอบถามกับผู้ช่วยพยาบาลและพนักงานผู้ช่วยเป็นไปอย่างดี การทำงานได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ผู้บังคับบัญชายอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ส่งเสริมให้ลูกน้องมีรายได้พิเศษขึ้น ผู้บังคับบัญชามีความรู้ทางวิชาการและมีความสามารถทางการบริหารเป็นอย่างดี ผู้บังคับบัญชามีความสนใจในปัญหา และมีความพึงพอใจที่จะให้ความช่วยเหลือ มีความพอใจในเพื่อนร่วมงานและได้รับการยกย่องจากผู้ป่วย

4. แบบสำรวจความพึงพอใจในสิ่งแวดล้อมของพยาบาลที่ปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วยแบบสอบถาม 13 ข้อรายการ ท่อสรุปเกี่ยวกับความพึงพอใจในสิ่งแวดล้อม คือ มีเวลาพักระหว่างทำงาน มีห้องสำหรับพักผ่อน มีเงินค่าตอบแทน ความยุติธรรมเกี่ยวกับชั่วโมงการทำงาน

งาน การลา ได้รับการช่วยเหลือเมื่อตนเองและครอบครัวเจ็บป่วย มีความมั่นคงในตำแหน่ง
หน้าที่การงานเกี่ยวกับรายได้ในครอบครัว ความสวดอกสบายในเรื่องที่พัก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้จัดการวางแผนปฏิบัติงานให้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นพยาบาลแผนกศัลยกรรม
ชายและหญิง ของโรงพยาบาลสุวราชประชาสรรค์ จำนวน 60 คน
2. แบ่งพยาบาลออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 30 คน ซึ่งแต่ละคนมีประสบการณ์การ
ทำงานต่าง ๆ กัน

พยาบาลกลุ่มที่ 1 เป็นพยาบาลที่ปฏิบัติงานวันละ 8 ชั่วโมงและวันหยุด 2
วันต่อหนึ่งสัปดาห์ เวลาการปฏิบัติงานคือ 8.00-16.00 น., 16.00-24.00 และ 24.00-
8.00 น.

พยาบาลกลุ่มที่ 2 ปฏิบัติงานวันละ 10 ชั่วโมงและมีวันหยุด 3 วันต่อหนึ่ง
สัปดาห์ เวลาการปฏิบัติงานคือ 7.00-17.00 น., 15.00-01.00 น. และ 23.00-9.00น.

3. จำนวนพยาบาลที่ปฏิบัติงานในแต่ละเวรระหว่างเวลา 8.00-16.00 น. และ
7.00-17.00 น. ให้พยาบาลปฏิบัติงานในเวรนี้เวรละ 4 คน รวมเป็นพยาบาล 16 คน

สำหรับเวลาการปฏิบัติงานเวลา 16.00-24.00 น., 24.00-8.00 น.
15.00 - 01.00 น. และ 23.00-9.00 น. ให้พยาบาลปฏิบัติงานในแต่ละเวร 3,3,2
และ 2 ตามลำดับ รวมพยาบาลที่ปฏิบัติงานในเวรมี 20 คน จัดตารางที่ใส่สรุปไว้สำหรับ
รายละเอียดในการจัดการวางแผนปฏิบัติงาน โปรดดูในภาคผนวกต่อไป

สรุป

ตารางการปฏิบัติงาน 8 ชั่วโมง และ 10 ชั่วโมงต่อวัน

	ศึกษกรรรมชาย		ศึกษกรรรมหญิง		รวมพยาบาลใน แต่ละเวร
	เวลาและจำนวนพยาบาล		เวลาและจำนวนพยาบาล		
	8 ชั่วโมง	10 ชั่วโมง	8 ชั่วโมง	10 ชั่วโมง	
เวรเช้า	8.00-16.00 4	7.00-17.00 4	8.00-16.00 4	7.00-17.00 4	16
เวรบ่าย	16.00-24.00 3	15.00-01.00 3	16.00-24.00 3	15.00-01.00 2	10
เวรคึก	24-08.00 3	23.00-09.00 3	24.00-08.00 3	23.00-09.00 2	10
รวมพยาบาลในแต่ละ แผนกแต่ละเวร	10	8	10	8	
รวมพยาบาลในแต่ละ แผนกต่อวัน	18		18		
	รวมพยาบาลที่อยู่เวรทั้งหมดต่อวัน				36

พยาบาลในกลุ่มทดลองนี้ในแต่ละคนปฏิบัติงานตามเวลาในตารางการปฏิบัติงานในเวลา
ต่าง ๆ กัน ตลอดระยะเวลาที่ทำการทดลองและปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยที่สภาพที่คล้ายคลึงกัน คือ
จัดที่แผนกคัดสรรทั้งหมด

4. ผู้วิจัยใช้เวลาในการทดลอง 2 เดือนคือตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2522 -
30 พฤศจิกายน 2522

5. เมื่อทดลองเสร็จแล้วได้ประเมินผลความพึงพอใจของพยาบาลที่ปฏิบัติงานวันละ 8
ชั่วโมง และ 10 ชั่วโมง แล้วนำผลความพึงพอใจของแต่ละกลุ่มมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกัน

วิธีรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้กับพยาบาลที่ปฏิบัติงานในแผนกคัดสรรหญิงและชายของ
โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์คอยตนเอง และเพื่อให้พยาบาลสามารถตอบแบบสอบถามได้
อย่างถูกต้องตรงความจริงมากที่สุด ผู้วิจัยจึงได้ขยายวิธีการตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบสอบ
ถามจำนวน 60 ชุด และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครบตามจำนวน 60 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังและสถานะภาพของกลุ่มตัวอย่าง โดยเสนอ
เป็นร้อยละแยกเป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้ แผนก อายุ ประสบการณ์การทำงาน วุฒิ การศึกษา
สถานะภาพทางการสมรส ตำแหน่งปัจจุบัน และที่พักอาศัย

2. เปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในหน่วยงาน ความพึงพอใจจากลักษณะงาน
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความพึงพอใจในสิ่งแวดล้อม ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงาน
8 ชั่วโมง กับ 10 ชั่วโมง โดยใช้ค่าเฉลี่ย \bar{X} และ S.D.

3. เปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในหน่วยงาน ความพึงพอใจจากลักษณะ
งาน ความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความพึงพอใจในสิ่งแวดล้อมระหว่างกลุ่ม

ตัวอย่างที่ปฏิบัติงาน 8 ชั่วโมง กับ 10 ชั่วโมง โดยใช้ค่า t-test

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าเฉลยาคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

$$\text{โดยใช้สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum xf}{n} \quad 1$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum xf$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n = $\sum f$

2. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร

$$s = \sqrt{\frac{n(\sum x^2 f) - (\sum xf)^2}{n(n-1)}} \quad 2$$

เมื่อ s = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2 f$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

3. ทดสอบหาความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรแต่ละคู่ โดยใช้สูตร
การคำนวณอัตราสววิกฤติ (Critical Ratio) ดังนี้

¹ Robert R. Johnson, Elementary Statistics. 2nd ed., (North Scituate, Massachusetts : Dusebury Press, 1976), p. 67.

² Ibid., p. 67.

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sigma(\bar{x}_1 - \bar{x}_2)}$$

$$\sigma(\bar{x}_1 - \bar{x}_2) = \sqrt{\frac{\sigma_1^2}{N_1} + \frac{\sigma_2^2}{N_2}}$$

เมื่อ $\bar{x}_1 - \bar{x}_2$ = แทนค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย

$\sigma(\bar{x}_1 - \bar{x}_2)$ = แทนค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของความแตกต่าง
ระหว่างคะแนนเฉลี่ย

N = แทนจำนวนพหุบาลในกลุ่มตัวอย่าง

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ ประคอง กรรณสูต. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 5, (กรุงเทพฯ
มหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2522), หน้า 88.